

Memo **België: verbod op verkoop mobiele telefoons speciaal ontworpen voor kinderen tot zeven jaar**

Verantwoording	Deze korte beschrijving geeft een eerste indruk . Indien er behoefte is, bijvoorbeeld vanwege vragen uit de samenleving of media, kan deze eerste indruk uitgewerkt worden tot een met alle deelnemers afgestemde Kennisplatformreactie.		
Datum	07-03-2013	Bijlagen	-
Opsteller	Kennisplatformbureau	Referentie	KP EMV 20130307-01

Aanleiding

Op zaterdag 23 februari zijn er berichten in de media verschenen over plannen van de Belgische federale minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid Laurette Onkelinx om onder andere de verkoop van mobiele telefoons ontworpen voor kinderen tot zeven jaar te verbieden ¹.

Eerste indruk

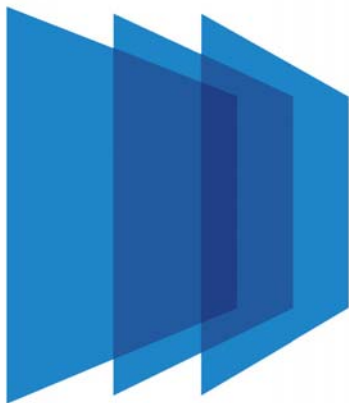
De gebeurtenissen in België worden door het Kennisplatform gezien als een voorbeeld van de zoektocht die daar in de maatschappij op gang is gekomen naar aanleiding van de uitspraak van IARC dat mobiel bellen mogelijk kankerverwekkend is ². In België wil men uit voorzorg mobiele-telefoongebruikers beter inlichten over de eventuele gezondheidsrisico's en de mogelijk meest kwetsbare groep (kinderen) beschermen.

Er zijn diverse redenen te bedenken waarom in de maatschappij bewuster omgegaan zou moeten worden met het gebruik van mobiele telefoons door kinderen. De onduidelijkheid over risico's als gevolg van langdurige blootstelling aan elektromagnetische velden van de telefoon is daar één van. Andere (positieve en negatieve) gevolgen van mobiele-telefoongebruik en de mogelijkheden om anders met mobiele telefoons om te gaan, spelen ook een rol.

Het Kennisplatform acht de ontwikkelingen in België een extra stimulans om, zoals gepland, in 2013 verder te werken aan het in beeld brengen van de kennis over mogelijke gezondheidseffecten van mobiele telefonie en het bewuster omgaan met mobiele telefoons. Het Kennisplatform gaat samen met Klankbordgroep-organisaties (maatschappelijke organisaties, bedrijven en overheden) de discussie voeren over het bewuster omgaan met mobiele telefoons.

Achtergrond

Op maandag 25 januari heeft de Belgische minister een persconferentie gegeven en op haar website een persbericht gepubliceerd met de titel 'Strengere regels om de blootstelling aan de elektromagnetische golven van gsm's te beperken' ³. Op vrijdag 1 maart heeft zij samen met minister van Economie en Consumenten Johan Vande Lanotte een ontwerp van een Koninklijk Besluit aan de Ministerraad voorgelegd. Een eerder ontwerp van dit besluit is al door diverse Belgische adviesraden van commentaar voorzien. Fabrikanten en verkopers van mobiele telefoons in België krijgen nieuwe verplichtingen opgelegd om de blootstelling van de gebruikers aan elektromagnetische golven te beperken. Zij worden verplicht om bij verkooppunten en in reclame de SAR-waarde (de hoeveelheid energie die het lichaam of een deel daarvan per seconde en per kilogram lichaamsgewicht opneemt) van elk model telefoon te vermelden en te adviseren om met een 'oortje' te bellen. Het ontwerp verbiedt ook de verkoop van mobiele telefoons die speciaal zijn ontworpen voor kinderen tot zeven jaar en alle reclame voor mobiele telefoons die specifiek is gericht op kinderen jonger dan veertien jaar. Het Koninklijk Besluit zal naar verwachting uiterlijk najaar 2013 verschijnen en een half jaar daarna van kracht worden. Het is nog onbekend hoe deze nieuwe verplichtingen in de praktijk gehandhaafd gaan worden.

De belangrijkste aanleiding voor deze maatregelen is het besluit van het Internationale Agentschap voor Onderzoek naar Kanker (IARC) om radiofrequente EMV van mobiele telefoons te classificeren als 'mogelijk carcinogeen' (categorie 2B) ⁴. De Gezondheidsraad ziet overigens geen bewijs voor negatieve effecten van mobiel telefoongebruik op de ontwikkeling van kinderhersenen ⁵. Het Kennisplatform is van mening dat wetenschappelijk onderzoek bij elkaar genomen onvoldoende bewijzen voor schadelijke effecten van mobiele telefoons heeft opgeleverd. De classificatie van IARC is vooral een argument voor verder onderzoek. Omdat het waarschijnlijk nog vele jaren gaat duren voordat de wetenschap duidelijkheid gaat bieden, is het onvermijdelijk om in de tussentijd na te denken over hoe in de maatschappij bewuster met de IARC classificatie om te gaan.

Voor het bewuster omgaan met mobiele telefoons is het van belang om de voor- en nadelen in beeld te brengen. De volgende maatschappelijke vragen en zorgen kunnen bij de afweging een rol spelen: verbeterde bereikbaarheid, concentratieverlies, kosten, mogelijke verslaving, kans op conflicten met andere kinderen of om overvallen of bestolen te worden, verstoring van de orde in de klas of de veiligheid in het verkeer en bescherming tegen in aanraking komen met internetpagina's die voor kinderen niet geschikt zijn. Ouders, schoolbesturen en anderen die voor kinderen zorgen, hebben een eigen verantwoordelijkheid om te bepalen of 'hun' kinderen een mobiele telefoon mogen bezitten of gebruiken. Er zijn ouders die het een uitkomst vinden en ouders die dit absoluut niet willen. Het Kennisplatform helpt met informatie om bewuster met mobiele telefoons om te gaan.

Wat doet het Kennisplatform?

Het Kennisplatform heeft een lijst met tips opgesteld voor mensen die hun eigen blootstelling of die van hun kinderen willen beperken ⁶. Het duidelijker dan nu vermelden van de SAR-waarde, zoals in de Belgische regelgeving voorgesteld is, kan ouders helpen die een telefoon met een zo laag mogelijke SAR-waarde voor hun kind willen kopen. Het Kennisplatform werkt momenteel aan een kennisbericht dat specifiek en uitgebreider ingaat op het onderwerp "Kinderen en mobiele communicatie". Dit kennisbericht wordt voor de zomer van 2013 gepubliceerd. Het Kennisplatform zal een maatschappelijke discussie organiseren over de omgangsvormen (inclusief voorzorgsopties) met de (relatief nieuwe) draadloze technieken, waarin "Kinderen en mobiele communicatie" een eerste casus is.

Aanvullende informatie

¹ www.nu.nl/gadgets/3289046/belgische-minister-wil-mobieltjes-kinderen-verbieden.html; www.standaard.be/Artikel/PrintArtikel.aspx?artikelId=DMF20130222_00480582; en www.standaard.be/artikel/detail.aspx?artikelid=DMF20130223_007

² [kennisplatform.nl/Files/Eerste Indrukken/20110623 - Eerste Indruk - IARC 2b classificatie mobiele telefonie rev1.pdf](http://kennisplatform.nl/Files/Eerste%20Indrukken/20110623%20-%20Eerste%20Indruk%20-%20IARC%202b%20classificatie%20mobiele%20telefonie%20rev1.pdf)

³ persbericht en toespraak minister Onkelinx, 25 februari 2013:

www.laurette-onkelinx.be/production/content.php?ArticleId=99&PressReleaseId=471

⁴ [kennisplatform.nl/Files/Eerste Indrukken/20110623 - Eerste Indruk - IARC 2b classificatie mobiele telefonie rev1.pdf](http://kennisplatform.nl/Files/Eerste%20Indrukken/20110623%20-%20Eerste%20Indruk%20-%20IARC%202b%20classificatie%20mobiele%20telefonie%20rev1.pdf)

⁵ [www.kennisplatform.nl/Files/Eerste Indrukken/20111018 - eerste indruk Gezondheidsraad RF en kinderhersenen.pdf](http://www.kennisplatform.nl/Files/Eerste%20Indrukken/20111018%20-%20eerste%20indruk%20Gezondheidsraad%20RF%20en%20kinderhersenen.pdf)

⁶ www.kennisplatform.nl/Onderwerpen/Mobieletelefoonsenzendmasten/omgaan-met-mobiele-telefoon.aspx